EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.6.2024
COM(2024) 248 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrusega (EL) nr 596/2014 (mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ) komisjonile antud õiguse kohta võtta vastu delegeeritud õigusakte

1. Sissejuhatus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 596/2014[1] võeti vastu 16. aprillil 2014. Määrust (EL) nr 596/2014 on hiljem muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1011,[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1033,[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2115[4] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/2869[5].

Selleks et tagada liidu finantsturgude usaldusväärsus ning suurendada investorite kaitset ja usaldust nende turgude vastu, on määrusega (EL) nr 596/2014 kehtestatud ühine siseteabe alusel kauplemist, siseteabe õigusvastast avaldamist ja turuga manipuleerimist (turukuritarvitus) reguleeriv õigusraamistik ning sätestatud meetmed sellise turukuritarvituse ärahoidmiseks.

Määruse (EL) nr 596/2014 artiklis 35 on sätestatud tingimused, mille alusel on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. Määruse (EL) nr 596/2014 (muudetud määrusega (EL) 2019/2115) artikli 35 lõikes 2 on sätestatud, et õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 31. detsembrist 2019, ning on kindlaks määratud selle õiguse pikendamise tingimused. Algne viieaastane ajavahemik lõppeb 31. detsembril 2024. Selle ajavahemiku lõpus peab komisjon koostama aruande. Käesoleva aruandega täidetakse seda nõuet.

2. Õiguslik alus

Vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artikli 35 lõikele 2 peab komisjon koostama aruande õiguse delegeerimise kohta hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu.

Vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artikli 35 lõikele 2 pikendatakse õiguse delegeerimist automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

---

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj).

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014 (ELT L 171, 29.6.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj).

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1033, millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määrust (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi, ja määrust (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume (ELT L 175, 30.6.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1033/oj).

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2115, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL ja määruseid (EL) nr 596/2014 ning (EL) 2017/1129 VKEde kasvuturgude kasutamise edendamise osas (ELT L 320, 11.12.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2115/oj).

[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2869, millega muudetakse teatavaid määrusi seoses Euroopa ühtse juurdepääsupunkti loomise ja toimimisega (ELT L, 2023/2869, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2869/oj).

3. Delegeeritud õiguste rakendamine

3.1. Vastuvõetud delegeeritud õigusaktid

Komisjon võttis vastu järgmised delegeeritud õigusaktid.

Delegeeritud õigusaktid	**Õigused**
Komisjoni 17. detsembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/522[6]	artikli 6 lõige 5, artikli 12 lõige 5, artikli 17 lõige 2, artikli 17 lõige 3, artikli 19 lõige 13, artikli 19 lõige 14
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/461[7]	artikli 6 lõige 5

Kõnealused delegeeritud õigusaktid võeti vastu komisjonile määruse (EL) nr 596/2014 artikli 35 lõike 2 alusel antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse alusel, mis anti määramata ajaks alates 2. juulist 2014. Määrusega (EL) nr 2019/2115 muudeti määruse (EL) nr 596/2014 artikli 35 lõiget 2 ja piirati delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õigust viie aastaga alates 31. detsembrist 2019. Õiguse delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Punktis 3.2 esitatud põhjustel ei ole komisjon veel kasutanud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 35 lõikes 2 sätestatud õigust seoses määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikega 6 ja artikliga 38. Vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artikli 35 lõikele 2 peab komisjon koostama aruande õiguse delegeerimise kohta hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu, st 31. märtsiks 2024.

3.2. Vajadus pikendada delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õigust

Nagu on märgitud punktis 3.1, ei ole komisjon veel kasutanud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikega 6 ja artikliga 38 seotud õigust.

Seega ei ole veel vastu võetud järgmisi delegeeritud õigusakte.

Delegeeritud õigusaktid	**Õigused**
Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikes 3 sätestatud erandi laiendamine teatavatele määratud avaliku sektori asutustele	artikli 6 lõige 6

[6] Komisjoni 17. detsembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/522, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses eranditega teatud kolmandate riikide avalik-õiguslikele asutustele ja keskpankadele, turuga manipuleerimise tunnustega, avalikustamise määradega, pädevate asutustega, kellele teatada viivitustest, kauplemisloaga keeluajal ja juhtide teatamiskohustuslike tehingute liikidega (ELT L 88, 5.4.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/522/oj).

[7] Komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/461, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/522 seoses Inglise Pangale ja Ühendkuningriigi võlahaldusasutusele erandi tegemisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamisalast (ELT L 80, 22.3.2019, lk 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/461/oj).

kolmandates riikides, kes on sõlminud liiduga lepingu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ[8] artiklile 25.	
Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 19 lõike 1a punktides a ja b sätestatud künniste kohandamine	artikli 38 neljas lõik

Eespool loetletud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisega viivitamise põhjused on järgmised.

- Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikes 6 sätestatud õigus on seotud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25 lõikes 1 osutatud lepingutega, mis tuleb sõlmida Kyoto protokolli B lisas loetletud kolmandate riikidega. Selleks et komisjon saaks seda õigust kasutada, peaks liit kõigepealt sõlmima sellised lepingud. Praegu on liit sõlminud sellise lepingu Šveitsi Konföderatsiooniga[9]. Lepingule kirjutati alla 23. novembril 2017 ja see jõustus 1. jaanuaril 2020. Muude kolmandate riikidega ei ole lepinguid veel sõlmitud. Seni ei ole komisjonil olnud võimalik kasutada määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikes 6 sätestatud õigust, kuna määrus (EL) nr 596/2014 jääb Šveitsi sidumislepingu kohaldamisalast välja. Komisjoni talitused peavad siiski esmatähtsaks, et määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikes 6 sätestatud õigust pikendataks. See on põhjendatud, kuna tulenevalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25 lõikes 1 osutatud tulevastest lepingutest kolmandate riikidega võib olla vaja seda õigust kasutada, kui lepingutes sätestataks, et määrust (EL) nr 596/2014 kohaldatakse kolmandate riikide ametiasutuste suhtes.

- Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 38 neljandas lõigu kohase õiguse alusel võib komisjon kohandada kõnealuse määruse artikli 19 lõike 1a punktides a ja b osutatud künniseid. Komisjon võttis arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt (ESMA) 23. septembril 2020 saadud tehnilist nõu,[10] sealhulgas ESMA korraldatud sellise avaliku konsultatsiooni tulemusi, milles nii ESMA kui ka vastajad leidsid, et need künnised on endiselt asjakohased. Selle tehnilise nõuande põhjal leiab komisjon, et praeguses etapis ei ole vaja neid künniseid kohandada. Kuna aga ei saa välistada, et neid künniseid tuleb kohandada tulevikus, tuleks komisjonile selleks antud õigust pikendada.

Komisjoni arvates on oluline, et määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõigetes 5 ja 6, artikli 12 lõikes 5, artikli 17 lõike 2 kolmandas lõigus, artikli 17 lõikes 3, artikli 19 lõigetes 13 ja 14 ning artiklis 38 sätestatud õigused säiliksid ka pärast algset viieaastast ajavahemikku. Seepärast pani komisjon noteerimist käsitleva õigusakti seadusandliku ettepaneku raames kaasseadusandjatele ette anda komisjonile täiendavad õigused võtta vastu delegeeritud õigusakte määruse (EL) nr 596/2014 alusel ja säilitada kehtivad õigused. Komisjon märgib, et noteerimist käsitleva määruse[11] lõplikus kompromisstekstis on kaasseadusandjad tõepoolest nõustunud pikendama määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõigetes 5 ja 6, artikli 12 lõikes 5, artikli 17 lõike 2 kolmandas lõigus, artikli 17 lõikes 3, artikli 19 lõigetes 13 ja 14 ning artiklis

[8] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

[9] Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise leping (ELT L 322, 7.12.2017, lk 3–26).

[10] Turukuritarvituse määruse läbivaatamise aruanne (ESMA70-156-2391).

[11] Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1129, (EL) nr 596/2014 ja (EL) nr 600/2014, et muuta liidu avalikud kapitaliturud äriühingute jaoks atraktiivsemaks ning hõlbustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu kapitalile – lõpliku kompromissteksti kinnitamine kokkuleppe saavutamise eesmärgil (2022/0411 (COD)).

38 osutatud õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte veel viieks aastaks. Euroopa Parlament ja nõukogu on samuti kokku leppinud, et komisjonile antakse samaks ajavahemikuks õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte artikli 17 lõike 1 teise lõigu ning artikli 25a lõigete 5, 5a ja 6 alusel. Enne selle ajavahemiku lõppu peab komisjon koostama uue aruande. Euroopa Parlament võttis noteerimist käsitleva õigusakti vastu 24. aprilli 2024. aasta täiskogu istungil ja selle suhtes kohaldatakse nn parandusmenetlust, mille tulemusena avaldatakse see käesoleva aasta jooksul *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. Kokkuvõte

Võttes arvesse punktis 3 esitatud selgitust, leiab komisjon, et määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõigetes 5 ja 6, artikli 12 lõikes 5, artikli 17 lõike 2 kolmandas lõigus, artikli 17 lõikes 3, artikli 19 lõigetes 13 ja 14 ning artiklis 38 sätestatud õigust on vaja pikendada veel viieks aastaks, nagu komisjon on noteerimist käsitleva õigusakti ettepaneku raames ette pannud.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.